

Prečo Panteón liberalizmu zlyhal

John Horvat II.

10. marca 2022 ✝ Spoločnosť

Zdroj: flickr.com

Medzi konzervatívami prebieha veľká diskusia o budúcnosti tohto hnutia. V stávke je klasická liberálna tradícia, ktorá vytvorila našu pluralitnú spoločnosť. Podľa tohto modelu musí byť verejný priestor morálne neutrálny. Zavádza náboženský indiferentizmus, ktorý sa vyhýba veľkým životným otázkam, ktoré dávajú životu zmysel a cieľ. Tento systém oslavuje individuálnu autonómiu v rámci sterilného sekulárneho konsenzu. Ten je v súčasnosti narušený.

Teoreticky by takýto systém mal vyrovnávať podmienky a umožniť každému súťažiť na trhu myšlienok a náboženstiev. V praxi sa však kresťanskí konzervatívci právom sťažujú, že liberálne usporiadanie vedie k erózii a porážke všetkého, čo je morálne, isté a posvätné.

V súčasnej diskusii sa s kresťanstvom nezaobchádza dokonca ani ako s ďalším bohom v liberálnom panteóne. Všetky kresťanské veci (ako napríklad verejné kríže) treba odstrániť. Konzervatívci tvrdia, že ak majú kresťanské ideály prežiť, treba urobiť niečo drastické.

Majú pravdu. Niečo nie je v poriadku s týmto systémom, ktorý v uplynulých storočiach pomohol zabezpečiť obrovský materiálny blahobyt ale aj duchovný úpadok. Pravidlá už nefungujú. Nemá zmysel vracat sa k programom z minulých čias, keď sa zdalo, že veci fungujú. Súčasná fáza liberálneho projektu dosiahla taký bod úpadku, že našu krízu už nemožno riešiť v jeho rámci, ktorý je v rozklade.

Povaha panteónov

Problém možno spočíva v charaktere panteónov, pretože liberálny poriadok sa vlastne zmenil na panteón. Panteóny boli chrámy zasvätené všetkým bohom ako prostriedok na uspokojenie všetkých, hoci málokedy niekoho uspokojili. Liberálny panteón je akousi právnou fikciou, ktorá sa vyhýba absurdite tvrdenia, že Boh neexistuje, a preto uznáva všetko, čo ľudia považujú za boha. Podobne tvrdí, že neexistuje žiadny morálny zákon okrem toho, ktorý si ľudia sami určia.

Táto situácia pripomína ľudí v staroveku, ktorí si budovali panteóny, aby upokojili všetkých bohov svojej doby. Každý, kto študoval mýtických bohov, vie, že to boli nedokonalé bytosti – zosobňovali mnohé

deštruktívne vášne a neresti. V starovekom chráme mohol mať svoje miesto každý boh, pokiaľ sa nepovažoval za jediného pravého Boha.

Starovekí ľudia teda žili svoj život poznačený najodpornejšími nerestami a krutosťou voči iným. Všade, kde existovali pohanské civilizácie, nachádzame modly, ktoré odrážajú temnú biedu našej ľudskej prirodzenosti a neznalosť lásky a spravodlivosti, ktoré neskôr zažiarili nad svetom.

Kristus víťazí nad bohmi

Príchod Krista, jediného pravého Boha, ktorý sa stal človekom, všetko zmenil. Krista nebolo možné pridať do panteónu ako ďalšieho boha. Jeho božstvo a nekonečná morálna dokonalosť boli nezlučiteľné s pohanskými bohmi. Kristus skutočne nechcel vstúpiť do panteónu a predovšetkým bohovia ho nechceli medzi sebou.

Tam, kde sa objavil Kristus či Jeho poslovia, modly a ich veštcí zmĺkli alebo začali zúriť. Všade, kde sa šírilo kresťanstvo, pohanskí bohovia a ich kňazi podnecovali nenávisť a násilie voči Kniežaťu pokoja. Bohovia boli voči Kristovi takí neznášaví, že rímski mučeníci zomierali iba preto, že ho odmietali zaprieť. Neskôr misionári zaplatili životom za svoje úsilie priniesť dobrú správu evanjelia všetkým národom.

Nakoniec náš Pán Ježiš Kristus zvíťazil aj na Západe. Keď Kristus konečne vstúpil do chrámu, všetci pohanskí bohovia boli porazení. Celé populácie sa vzdali uctievania stromov, krvavých obiet a bizarných rituálov, ktoré zotročovali mnohé populácie v temnote a poverách. Jupiter, Thor a Apolón zmizli takmer bez boja, spomínali sa len v ruinách alebo v starovekých legendách.

Civilizačné pôsobenie Cirkvi

Potom sa prejavilo civilizačné a posväcujúce pôsobenie Cirkvi. Kresťanská civilizácia bola základom pokroku Západu. Hoci mnohí v dnešnej politicky korektnej dobe Západ odsudzujú, nemôžu neuznať ohromný prínos triumfu kresťanstva nad pohanským panteónom.

Ak sa dnes chválim našimi nemocnicami a medicínou, je to preto, že Cirkev vytvorila prvé zdravotnícke systémy v dejinách, pretože praktizovala kresťanskú charitu. Ak vyzdvihujeme vzdelanosť moderných učencov, je to preto, že Cirkev v snahe o večnú múdrosť založila univerzitný systém, ktorý dal vzniknúť systematizovanému vzdelávaniu a poznávaniu. V tejto zjednotenej civilizácii sústredenej okolo jediného pravého Boha nachádzame jadro usporiadajúcich princípov, ktoré nám priniesli mnohé inštitúcie a pojmy, ktoré sú dnes v štádiu zániku – právny štát, usporiadanú slobodu, ľudskú dôstojnosť, zastupiteľskú vládu, tradičnú rodinu a subsidiaritu.

Tento vplyv na modernitu je taký silný, že Lord Acton zredukoval moderné dejiny na štyristoročnú kroniku toho, ako *„posledných štyristo rokov zmenilo stredoveké podmienky života a myslenia“*. Dokonca aj dnes sú mnohé moderné inštitúcie zrozumiteľné iba vo svetle ich stredovekého kresťanského pôvodu.

Zdroj: wikimedia commons

Modernita a budovanie nového Panteónu

Modernita sa vyvinula v dôsledku dekadencie kresťanskej spoločnosti a arogantného odmietania jej základných princípov. To viedlo k budovaniu ďalšieho panteónu.

Hoci osvietenstvo odmietlo kresťanskú civilizáciu, kresťanstvo stále vládlo v srdciach mnohých ľudí. Západná civilizácia stále žila zo sociálneho kapitálu a usporiadania princípov jej kresťanskej minulosti. Tie umožňovali veľkú prosperitu a pokrok.

Dalo by sa povedať, že Kristovi bolo s veľkou nechuťou umožnené vládnuť vnútri pôvodného chrámu náboženského sentimentu liberalizmu. Z tohto dôvodu mnohí tvrdili, že Amerika bola založená ako kresťanský národ. Po väčšinu dejín americký liberálny konsenzus skutočne zastával názor, že Boh národa je kresťanský. Zakladatelia, vrátane tých, ktorí boli deistami, predpokladali, že krajina sa bude riadiť kresťanskou morálkou, pretože John Adams tvrdil, že iba „*morálny a nábožensky založený ľud*“ môže chrániť ústavu. Do tej miery, do akej sa Amerika zjednotila okolo tohto príliš vágneho kresťanského konsenzu, sa jej darilo.

Modernisti však tento konsenzus podkopali tým, že zadnými dverami prinášali doň svetské modly. Z chrámu urobili panteón.

Teraz v ňom dominujú bohovia tohto moderného sekulárneho panteónu – individualizmus, materializmus, bezuzdná sexuálna sloboda, rozmanitosť a technologický utopizmus, okrem mnohých iných. V skutočnosti dokonca otvorili dvere starým pohanským bohom v podobe *Wicca*, čarodejníctva a okultizmu. Priniesli späť zvrátené neresti, krvavé obety v podobe potratov a halucinogénnych zážitkov.

A podobne ako staré modly, aj noví bohovia zosobňujú neresti, ktoré zotročujú celé národy. Rovnako nemôžu tolerovať Krista v celej jeho morálnej dokonalosti a sláve. Buď sa Kristus prispôsobí modernej dobe, aby vyzeral ako ostatné modly, alebo ho treba brutálne vyhnáť.

Práve v takomto stave sa teraz nachádzame. To je dôvod, prečo liberalizmus zlyhal. Modly požadujú, aby sa Kristus a jeho zákon zmenili. A On sa nikdy nezmení.

Zlyhanie bohov

Niektorí by sa mohli domnievať, že zlyhanie liberálneho zriadenia je preto problémom konzervatívcov, ktorí si musia vyriešiť medzi sebou. Zvyšok národa by mohol pokračovať vo svojej veselej liberálnej ceste ignorujúc nespokojných kresťanov. Takýto záver je však na míle vzdialený od pravdy.

Nové modly sklamali všetkých. Ich kakofónia nás rozdeľuje a drobí. Na krajinu sa zniesla veľká prázdnota, pretože mnohí trpia stresom, úzkosťou a nepokojom zo života vo svete bez Boha. Uzmierovanie novopohanských bohov ľudí a spoločnosť rozdeľuje. Zostupujeme späť do temnoty. Blíži sa naša veľká kríza, zostávame vo vákuu bez jasného smeru.

Skutočná diskusia tak prekračuje hranice nášho klasického liberálneho modelu. Týka sa otázok o koreňoch krízy, ktorá nás pohlcuje, ktorým sa však každý vyhýba.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/preco-panteon-liberalizmu-zlyhal/>